

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Beslut

1 (15)

Datum

2023-09-19

Ärendebeteckning

209-44223-2022

Hästsportens Administrativa Center Aktiebolag
Box 946
781 29 Borlänge

Förenklad delgivning

Tillsyn enligt penningtvättslagen; beslut om sanktionsavgift

Beslut

Länsstyrelsen beslutar att Hästsportens Administrativa Center Aktiebolag, med organisationsnummer 556566-5444, ska betala en sanktionsavgift om femhundra femtiotusen kronor (550 000 kr).

Sammanfattning

Länsstyrelsen har genom sin tillsyn enligt penningtvättsregelverket¹ granskat Hästsportens Administrativa Center Aktiebolags allmänna riskbedömning för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Granskningen har visat att Hästsportens Administrativa Center Aktiebolag överträtt bestämmelserna om allmän riskbedömning i penningtvättsregelverket. Hästsportens Administrativa Center Aktiebolag har under tillsynsperioden 2021-10-27–2022-10-27 saknat en dokumenterad allmän riskbedömning och har därmed inte vidtagit tillräckliga åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Länsstyrelsen har bedömt att överträdelsen gällt centrala delar av penningtvättsregelverket, att den varit synnerligen allvarlig och att den inneburit en markant ökad risk för att bolagets verksamhet ska kunna utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Beskrivning av ärendet

Hästsportens Administrativa Center Aktiebolag (bolaget) är sedan den 5 november 2013 registrerat i Bolagsverkets register mot penningtvätt för verksamhet som avser bokförings- och redovisningstjänster. Bolaget har sitt säte i Dalarnas län. Bolagets verksamhet omfattas därmed enligt

¹ Lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättslagen), förordningen (2009:92) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism samt Länsstyrelsen i Västra Götalands läns föreskrifter och allmänna råd (14FS 2017:178, 14FS 2018:51, 14FS 2019:52 och 14FS 2021:39) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

penningtvättsregelverket av Länsstyrelsens tillsyn. Länsstyrelsen har inte tidigare utövat tillsyn över bolagets verksamhet enligt nu gällande penningtvättslag.

Den 27 oktober 2022 förelade Länsstyrelsen bolaget att lämna in verksamhetens dokumenterade allmänna riskbedömning enligt penningtvättsregelverket samt att redogöra för hur stor del av bolagets omsättning under tillsynsperioden 2021-10-27–2022-10-27 som härrörde från den verksamhet som omfattas av penningtvättsregelverket.

I yttrande till Länsstyrelsen den 31 oktober 2022 uppgav bolaget i huvudsak att det inte finns någon dokumenterad allmän riskbedömning. Bolaget lämnade även uppgifter om hur bolagets omsättning under tillsynsperioden var fördelad.

Den 23 november 2022 förelade Länsstyrelsen bolaget att utförligt beskriva vilka tjänster som det tillhandahåller inom verksamhetsgrenarna administrativt arbete och löneadministration. Bolaget skulle även, för det fall man ansåg att bolagets tjänster inom administrativt arbete och löneadministration inte omfattas av penningtvättsregelverket, motivera varför.

Den 24 november 2022 kom bolaget in med en skrivelse till Länsstyrelsen där det bland annat uppgav vilka moment som utförs inom verksamhetsgrenarna administration och löneadministration, samt att man ansåg att denna affärgren inte avser bokföring eller redovisning.

Länsstyrelsen förelade bolaget på nytt, den 4 april 2023, att redogöra för hur stor andel av bolagets omsättning under tillsynsperioden som härrörde från bolagets tjänster inom områdena: verifiering av leverantörsfakturor; posthantering; löneadministration. Enligt föreläggandet skulle bolaget även, för det fall man ansåg att någon/några av bolagets tjänster inom dessa områden inte omfattas av penningtvättsregelverket, motivera varför tjänsten/tjänsterna inte omfattas. I Länsstyrelsens motivering till föreläggandet framgick det bland annat att Länsstyrelsen inte såg det som uteslutet att bolagets tjänster inom administrativt arbete och löneadministration kunde anses utgöra bokföringstjänster och därmed omfattas av penningtvättsregelverket.

Den 5 april 2023 kom bolaget in med en skrivelse till Länsstyrelsen där bolaget bland annat uppgav hur omsättningen under tillsynsperioden var fördelad och att tjänsterna troligtvis omfattas av penningtvättsregelverket.

Den 12 april 2023 skickade Länsstyrelsen en underrättelse inför beslut till bolaget. Av underrättelsen framgick det att Länsstyrelsen överväger

att besluta att Hästsportens Administrativa Center Aktiebolag ska betala en sanktionsavgift på grund av bolagets överträdelse av penningtvättsregelverket samt att Länsstyrelsen överväger att beakta att hela bolagets omsättning under tillsynsperioden härrör från verksamhet som omfattas av penningtvättsregelverket. Bolaget gavs möjlighet att yttra sig över underrättelsen senast den 28 april 2023.

Den 28 april 2023 kom bolaget in med ett yttrande till Länsstyrelsen, med i huvudsak följande innehåll. I yttrandet motiverade bolaget varför man anser att avsaknaden av en skriftligt dokumenterad allmän riskbedömning under tillsynsperioden inte har inneburit någon ökad risk för att bolaget eller dess tjänster skulle utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. I yttrandet angav bolaget vidare vilka arbetsmoment som ingår vid löneadministration, verifiering av leverantörsfakturor och posthantering samt hur stor del av omsättningen som härrör från bolagets olika verksamhetsgrenar. Bolaget motiverade även varför man anser att löneadministration, verifiering av leverantörsfakturor, posthantering och systemadministration inte ska anses omfattas av penningtvättslagen.

Motivering till beslutet

Gällande bestämmelser

Syftet med penningtvättslagen är att förhindra att finansiell verksamhet och annan näringsverksamhet utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Fysiska och juridiska personer som bedriver vissa typer av verksamheter ska registrera sin verksamhet i Bolagsverkets register mot penningtvätt och följa de krav som lagen ställer upp. En av de sektorer som omfattas av penningtvättslagens regler är yrkesmässig verksamhet som avser bokförings- och revisionstjänster.

Genom tillsynen kontrollerar Länsstyrelsen att verksamheten drivs enligt penningtvättsregelverket. Länsstyrelsen får förelägga den som driver verksamhet som omfattas av penningtvättslagen att lämna de upplysningar och ge tillgång till de handlingar som behövs för tillsynen. Länsstyrelsen har även rätt att ingripa mot en verksamhetsutövare som överträder en bestämmelse i 2–6 kap. penningtvättslagen eller Länsstyrelsens föreskrifter på området.

En verksamhetsutövare ska bland annat ha en dokumenterad och uppdaterad allmän riskbedömning för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Enligt penningtvättsregelverket ska den allmänna riskbedömningen innehålla en bedömning av hur de produkter och tjänster som

verksamhetsutövaren tillhandahåller i verksamheten kan utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism och hur stor risken är för att detta sker. Vid den allmänna riskbedömningen ska verksamhetsutövaren särskilt beakta vilka slags produkter och tjänster som man tillhandahåller, vilka kunder och distributionskanaler som finns och vilka geografiska riskfaktorer som finns.

Verksamhetsutövaren ska också ta hänsyn till uppgifter som kommer fram vid verksamhetsutövarens rapportering av misstänkta aktiviteter och transaktioner samt till information om tillvägagångssätt för penningtvätt och finansiering av terrorism och andra relevanta uppgifter som myndigheter lämnar. Verksamhetsutövaren ska bestämma omfattningen av den allmänna riskbedömningen med hänsyn till verksamhetsutövarens storlek och art och de risker för penningtvätt eller finansiering av terrorism som man kan anta finns.

Penningtvätsregelverket genomsyras av principen om ett riskbaserat förhållningssätt, vilket för verksamhetsutövarens del innebär att omfattningen av åtgärder, förfaranden, kontroller med mera ska utformas och fortlöpande anpassas efter riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism i den specifika verksamheten. Verksamhetsutövarens riskbedömning är en grundsten i det riskbaserade förhållningssättet. Eftersom verksamhetsutövaren ska utforma den allmänna riskbedömningen så att den kan ligga till grund för verksamhetsutövarens rutiner, riktlinjer och övriga åtgärder är den av stor vikt för flertalet åtgärder i penningtvättslagen.²

Utgångspunkter för bedömningen

Yrkesmässig verksamhet som avser bokförings- och revisionstjänster, och som inte avser verksamhet som auktoriserad eller godkänd revisor eller registrerat revisionsbolag, omfattas av Länsstyrelsens tillsyn enligt penningtvättslagen.

Bolaget har lämnat olika uppgifter till Länsstyrelsen gällande vilka tjänster som bolaget självt bedömer omfattas. Den 23 november 2022 förelade Länsstyrelsen bolaget att ange om man ansåg att verksamhetsgrenarna administrativt arbete och löneadministration omfattas av penningtvättslagen. Den 24 november 2022 uppgav bolaget att affärsgrenen inte bör ingå inom regelverket mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Den 4 april 2023 förelade Länsstyrelsen bolaget att ange om man ansåg att tjänsterna verifiering av leverantörsfakturor, posthantering och löneadministration omfattas av penningtvättslagen. I svar till Länsstyrelsen den 5 april 2023 uppgav bolaget att tjänsterna troligtvis omfattas av penningtvätsregelverket. I

² Se prop. 2016/17:173 s. 178 f och s. 511.

bolagets yttrande den 28 april 2023 angav bolaget i stället argument för varför man anser att löneadministration, verifiering av leverantörsfakturor, posthantering och systemadministration inte ska anses omfattas av penningtvättslagen. Oaktat bolagets olika uppgifter behöver Länsstyrelsen göra en bedömning av vilka tjänster som omfattas.

Bolaget har i huvudsak uppgett följande angående *löneadministration* och *verifiering av leverantörsfakturor*. Tjänsten *löneadministration* innebär att bolaget är kundernas lönekontor. Kunderna lägger själva in uppgifter i lönesystemet såsom antal timmar, vilka dagar och vem som har utfört arbetet samt uppgifter om utlägg. Bolagets arbete tar därefter vid genom att uppgifterna kvalitetssäkras och går igenom av löneadministratörer. Det skapas lönekörningar, lönefiler (bokföringsfiler och betalfiler till bankerna) och underlag skickas till cheferna hos kunderna för godkännande och attester innan lönekörningarna skickas till bankerna. Bolaget har vidare uppgett att tjänsten *verifiering av leverantörsfakturor* innebär att bolaget kontrollerar, både maskinellt och manuellt, att angivna organisationsnummer, betalningsuppgifter med mera som angivits på fakturorna stämmer överens med de uppgifter bolaget har tillgång till. Stämmer inte uppgifterna i systemet behöver de justeras. Finns inte leverantören sedan tidigare så läggs en ny leverantör upp i systemet. Efter verifiering går fakturorna vidare i systemet till ekonomerna för kontering med mera.

Bolaget har i huvudsak angett följande motivering till varför man bedömer att löneadministration, verifiering av leverantörsfakturor, posthantering och systemadministration inte ska anses omfattas av penningtvättslagen: Det finns inte någon definition i penningtvättslagen av vad som utgör bokföringstjänster eller revisionstjänster men i förarbetena till penningtvättslagen anges att de tjänster som avses är desamma som de tjänster som tillhandahålls av kvalificerade revisorer. Vad gäller innebörden av begreppet bokföringstjänster anser bolaget att vägledning kan hittas i 4 kap. 1 § bokföringslagen (1999:1079). Enligt bolaget innebär bokföringsskyldigheten i denna bestämmelse att ett företag löpande bokför alla affärshändelser i enlighet med lagen, ser till att det finns verifikationer för alla bokföringsposter med mera. Med bokföringstjänster i penningtvättslagen bör enligt bolaget förstås sådana tjänster som hjälper en kund att uppfylla sin bokföringsskyldighet enligt tillämplig lagstiftning. Det innebär att kringliggande tjänster som inte syftar till att uppfylla kundens bokföringsskyldighet inte kan anses omfattas av penningtvättslagen. Det är enbart bolagets verksamhet med bokföring och redovisning som kan anses omfattas av penningtvättslagen. Bolagets arbete med löneadministration är av ren administrativ karaktär och består i att bolaget skapar lönespecifikationer baserat på

den information de får av sina kunder. Bolagets arbete i denna del innebär inte heller att bolaget utför någon bokföring eller andra åtgärder med anledning av löneadministrationen som direkt eller indirekt omfattas av kundernas bokföringsskyldighet. Bolaget anser inte att deras tjänster hänförliga till löneadministration omfattas av penningtvättslagen. Verifiering av leverantörsfakturor, posthantering och systemadministration är endast av administrativ karaktär och omfattas enligt bolaget inte heller av penningtvättslagen.

I yttrandet till Länsstyrelsen den 28 april 2023 uppgav bolaget att den del av omsättningen som var hänförlig till bokföring och redovisning under tillsynsperioden uppgick till 34,5 % av bolagets totala omsättning. Resterande del av omsättningen under denna period härrörde dels från löneadministration [REDACTED] dels från verifiering av leverantörsfakturor, posthantering och systemadministration [REDACTED]

Länsstyrelsen gör följande bedömning av om bolagets tjänster inom *löneadministration och verifiering av leverantörsfakturor* omfattas av penningtvättslagen.

Penningtvättslagen baseras på det fjärde penningtvättsdirektivet,³ vars syfte är en effektiv bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism. Syftet med penningtvättslagen är att förhindra att finansiell verksamhet och annan näringsverksamhet utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. För att uppnå detta syfte har de aktörer som omfattas av lagen en skyldighet att förebygga, upptäcka och förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism i sin verksamhet.⁴

Som framgår ovan gäller penningtvättslagen bland annat för den som driver yrkesmässig verksamhet som avser bokförings- eller revisionstjänster. Bokförings- eller revisionstjänster, som till exempel kan innefatta att löpande bokföra affärshändelser, upprätta årsbokslut eller årsredovisning, upprätta skattedeclarationer samt att vara deklaraationsombud, utgör en betydande risk för penningtvätt. En anledning till att sektorn omfattas av penningtvättslagen är att verksamheter som tillhandahåller bokförings- eller revisionstjänster har en unik inblick i kunders transaktioner och har möjlighet att upptäcka misstänkta transaktioner. Det kan både vara transaktioner som kunderna gör men även misstänkt beteende hos kundernas kunder. Kriminella kan bland annat uppnå legitimitet för illegala transaktioner samt få falska

³ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 av den 20 maj 2015 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG och kommissionens direktiv 2006/70/EG.

⁴ Se prop. 2016/17:173 s. 1 och 174 f.

underlag och fakturor att framstå som korrekta. Det är vanligt att man har kunder inom branscher som är kända för att vara mer utsatta för ekonomisk brottslighet än andra, till exempel bygg- och restaurangbranschen. Verksamhetsutövare som erbjuder bokförings- eller revisionstjänster kan bland annat utnyttjas för bokföringsåtgärder där pengar från brottslig verksamhet bokförs som försäljning men plockas ut som legala medel i form av lön och utdelning, eller för bokföringsåtgärder där legala pengar betalas ut som lön till svart arbetskraft eller för privat konsumtion. Dessutom kan fakturor vara osanna.⁵ Det innebär att verksamhetsutövare som erbjuder bokförings- eller revisionstjänster kan utsättas för osanna fakturor eller ingå i affärsupplägg där osanna fakturor förekommer.

När Länsstyrelsen ska bedöma om en tjänst omfattas av penningtvättslagen har myndigheten att utgå ifrån det tjänsteutbud som verksamhetsutövaren erbjuder. Vid bedömningen av om en tjänst ska anses utgöra en bokförings- eller revisionstjänst enligt penningtvättslagen saknar det betydelse vad en verksamhetsutövare väljer att kalla tjänsten. Det som Länsstyrelsen har att bedöma är i stället om tjänsten består av sådana arbetsmoment som utgör bokförings- eller revisionstjänster. Eftersom Länsstyrelsen har att utgå från verksamhetsutövarens tjänsteutbud anser myndigheten att en tjänst som innehåller arbetsmoment som utgör bokförings- eller revisionstjänster omfattas av penningtvättslagen. Vid Länsstyrelsens bedömning av om bolagets tjänster inom löneadministration och verifiering av leverantörsfakturor omfattas av penningtvättslagen, behöver myndigheten därmed bedöma om dessa verksamhetsgrenar innehåller arbetsmoment som utgör bokförings- eller revisionstjänster.

När det gäller vad som avses med revisionstjänster enligt penningtvättslagen kan ledning hämtas från revisorslagens definition av revisionsverksamhet.⁶ Vad som avses med bokföringstjänster definieras dock varken i penningtvättslagen, i lagens förarbeten eller i annan relevant lagstiftning. I bokföringslagen framgår däremot vad som avses med bokföring. Bokföring grundas på räkenskapsinformation, vilket definieras i bokföringslagen. Med räkenskapsinformation menas bland annat sammanställningar av uppgifter som avses i grundbokföring och huvudbokföring samt sidoordnad bokföring. Med räkenskapsinformation avses även sådana sammanställningar av uppgifter som avses i verifierationer och handlingar m.m. som en verifieration hänvisar till samt sådana uppgifter i övrigt som är av betydelse för att det ska gå att följa

⁵ Se Nationell riskbedömning av penningtvätt och finansiering av terrorism i Sverige 2020/2021, s. 90 ff.

⁶ Se 2 § p. 8 revisorslagen (2001:883) och prop. 2008/09:70 s. 60.

och förstå de enskilda bokföringsposternas behandling i bokföringen.⁷ Bokföringsskyldiga bolag ska bokföra alla affärshändelser i verksamheten, såsom exempelvis inköp och lönekostnader.⁸ I förarbetena till bokföringslagen anges att bestämmelserna om löpande bokföring har utformats i syfte att skydda framför allt borgenärer, företagets delägare, medlemmar och anställda samt det allmänna. Den löpande bokföringen är länken mellan affärshändelserna och den offentliga redovisningen och säkerställer att en riktig och fullständig information kan lämnas i den offentliga redovisningen.⁹

Länsstyrelsen kan konstatera att den som är bokföringsskyldig måste kontrollera uppgifter som tillförs bokföringen i syfte att affärshändelserna ska återspeglas i den offentliga redovisningen. Penningtvättslagen ställer upp liknande granskningskrav genom att den som tillhandahåller bokföringstjänster måste granska de affärshändelser som ligger till grund för bokföringen i syfte att upptäcka om dessa skulle kunna utgöra ett led i penningtvätt eller finansiering av terrorism.

De uppgifter som ligger till grund för bokföring av en verksamhets affärshändelser behöver därmed granskas, och även sammanställas på ett korrekt sätt, för att syftena med såväl bokföringslagen som penningtvättslagen ska kunna uppnås. Enligt Länsstyrelsens bedömning måste dessa moment vid bokföring av affärshändelser anses ingå i begreppet bokföringstjänster enligt penningtvättslagen. Det är här som misstänkta transaktioner skulle kunna förebyggas, upptäckas och förhindras. Mot denna bakgrund bedömer Länsstyrelsen att begreppet bokföringstjänster enligt penningtvättslagen innefattar framtagande eller sammanställning av uppgifter i syfte att dessa ska användas som räkenskapsinformation.

Utifrån de uppgifter som bolaget har lämnat om tjänsten *löneadministration* framkommer det att tjänsten bland annat består av att producera lönespecifikationer samt att gå igenom och kvalitetssäkra uppgifterna som ligger till grund för lönespecifikationerna. Bolagets arbete inom löneadministration resulterar bland annat i att det skapas bokföringsfiler och betalfiler till bankerna. De lönespecifikationer som bolaget producerar ligger således till grund för bokföring av lönekostnader. Länsstyrelsen bedömer därför att bolagets tjänster inom *löneadministration* innefattar att ta fram och sammanställa uppgifter i syfte att dessa ska användas som räkenskapsinformation. Länsstyrelsen konstaterar vidare att de uppgifter som ligger till grund för bokföring av

⁷ Se 1 kap. 2 § p. 9 bokföringslagen (1999:1078), BFL.

⁸ Se 1 kap. 2 § p. 7 och 4 kap. 1 § p. 1 BFL.

⁹ Se prop. 1998/99:130 s. 199.

lönekostnader behöver granskas för att misstänkta transaktioner kopplade till lön ska kunna upptäckas.

Utifrån de uppgifter som bolaget har lämnat om tjänsten *verifiering av leverantörsfakturor* framkommer det att tjänsten bland annat består av att kontrollera innehållet på kundernas leverantörsfakturor så att dessa i nästa led ska kunna konteras av ekonomerna. Länsstyrelsen anser att denna typ av kontroll utgör granskning av fakturauppgifter som tillförs bokföringen. Länsstyrelsen konstaterar vidare att misstänkta transaktioner kopplade till kundernas inköp skulle kunna upptäckas vid dessa kontroller.

Mot bakgrund av ovanstående bedömer Länsstyrelsen att bolagets tjänster inom *löneadministration* och *verifiering av leverantörsfakturor* innehåller sådana arbetsmoment som utgör bokföringstjänster enligt penningtvättslagen. Länsstyrelsen bedömer därför att bolagets tjänster inom *löneadministration* och *verifiering av leverantörsfakturor* omfattas av penningtvättslagen. Denna bedömning ligger även i linje med lagens syfte att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Länsstyrelsen gör följande bedömning av om *posthanteringen* och *systemadministrationen* omfattas av penningtvättslagen.

Som framgår ovan har Länsstyrelsen att utgå ifrån det tjänsteutbud som verksamhetsutövaren erbjuder när myndigheten ska bedöma om en tjänst omfattas av penningtvättslagen.

I skrivelse till Länsstyrelsen den 24 november 2022 uppgav bolaget att man inom ramen för verksamhetsgrenen administration utför verifiering av leverantörsfakturor och viss posthantering. I skrivelse till Länsstyrelsen den 5 april 2023 uppgav bolaget att posthanteringen är en deljänst av leverantörsfakturahanteringen samt att en del tjänster går ihop, även vad gäller redovisningen, och att bolaget därför har redovisat ca-procentsatser. Det är först i bolagets yttrande den 28 april 2023 som bolaget anger att man också tillhandahåller systemadministration.

Länsstyrelsen kan konstatera att bolaget inte har redovisat posthantering och systemadministration som separata tjänster när man har angett hur stor del av omsättningen som man bedömer härrör från tjänster som omfattas av penningtvättslagen. I yttrandet den 28 april 2023 har bolaget till exempel angett en gemensam procentsats för den del av omsättningen som är hänförlig till verifiering av leverantörsfakturor, posthantering och systemadministration. Att bolaget har uppgett att en del tjänster går ihop, visar också på att bolaget självt har svårigheter att

separera posthanteringen och systemadministrationen från övriga tjänster.

Mot bakgrund av ovanstående bedömer Länsstyrelsen att posthanteringen och systemadministrationen inte kan anses utgöra separata tjänster i bolagets tjänsteutbud. Länsstyrelsen bedömer därför att arbetsmomenten posthantering och systemadministration ingår i det övriga tjänsteutbudet, som omfattas av penningtvättslagen.

Vid en samlad bedömning av ovanstående omständigheter bedömer Länsstyrelsen att hela bolagets tjänsteutbud under tillsynsperioden, och därmed 100 % av bolagets omsättning under samma period, omfattas av penningtvättslagen.

Bedömning av bolagets allmänna riskbedömning

Hästsportens Administrativa Center Aktiebolag har uppgett att det inte finns någon dokumenterad allmän riskbedömning av verksamheten. I ett senare yttrande till Länsstyrelsen har bolaget uppgett i huvudsak följande.

Även om bolaget inte har haft en dokumenterad allmän riskbedömning under tillsynsperioden har bolaget dock alltjämt haft en allmän riskbedömning samt tillämpat ett riskbaserat förhållningssätt i verksamheten. Bolaget har därtill under hela tillsynsperioden haft goda rutiner i sin verksamhet. Bolaget riktar sig [REDACTED] samt [REDACTED] och [REDACTED]. Av den bifogade sammanställningen över bolagets kunder framgår det att bolaget har bedömt att samtliga kundrelationer är förenade med låg risk. Bolaget har endast två kunder som inte [REDACTED]. Kunderna har dock koppling till travsporten och bolaget har god insyn i deras verksamheter. Bolagets verksamhet är närmast att tillhandahålla [REDACTED], snarare än att yrkesmässigt tillhandahålla bokföringstjänster. Bolaget har mycket god kunskap och insikt i samtliga kunders ekonomiska förhållanden, verksamheter och ägarstrukturer. Avsaknaden av en skriftligt dokumenterad allmän riskbedömning under tillsynsperioden har inte inneburit någon ökad risk för att bolaget eller dess tjänster skulle utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Länsstyrelsen gör följande bedömning.

Inledningsvis konstaterar Länsstyrelsen att detta tillsynsärende endast har omfattat bolagets allmänna riskbedömning. Bolagets övriga skyldigheter enligt penningtvättsregelverket har Länsstyrelsen inte granskat. Bedömningen av bolagets kunder, som framgår av bilaga 1 till

bolagets yttrande den 28 april 2023, ska därför inte bedömas inom ramen för detta ärende.

Samtliga verksamhetsutövare som omfattas av penningtvättslagen ska ha en dokumenterad allmän riskbedömning av verksamheten. Något undantag från kravet på att ha en allmän riskbedömning och att denna ska vara dokumenterad finns inte.¹⁰ Penningtvättslagen gäller för ett stort antal redovisningskonsulter, redovisningsbyråer och liknande, men omfattar inte personer som är anställda hos ett företag för att utföra det företags bokföring, såsom personal på ett företags ekonomiavdelning.¹¹ I ärendet har det dock inte framkommit annat än att bolaget tillhandahåller sina tjänster till kunder som är egna juridiska eller fysiska personer och att bolaget därmed bedriver yrkesmässig verksamhet som omfattas av penningtvättslagen.¹²

Att bolaget har saknat en dokumenterad allmän riskbedömning innebär att bolaget inte har kunnat lägga en sådan till grund för utformningen av bolagets rutiner, riktlinjer och övriga åtgärder enligt penningtvättsregelverket. Detta får också till följd att bolaget inte har haft förutsättningar att arbeta utifrån ett riskbaserat förhållningssätt bland annat i förhållande till verksamhetens kunder.

Avsaknaden av en dokumenterad och verksamhetsanpassad allmän riskbedömning utgör en överträdelse av penningtvättsregelverket.

Val av ingripande

Eftersom Hästsportens Administrativa Center Aktiebolag har överträtt bestämmelserna om allmän riskbedömning i penningtvättsregelverket har Länsstyrelsen rätt att ingripa. Valet av ingripande är i hög grad beroende av omständigheterna i det enskilda fallet. Utgångspunkten är att alla relevanta omständigheter ska beaktas.¹³ Länsstyrelsen ska ta hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Särskild hänsyn ska tas till skador som uppstått och graden av ansvar. Vid överträdelser som inte är ringa får ett ingripande ske genom beslut om sanktionsavgift.

Länsstyrelsen tar i denna del hänsyn till följande omständigheter. Bolagets verksamhet har varit anmäld till Bolagsverkets register mot penningtvätt sedan den 5 november 2013. Eftersom bolagets verksamhet omfattas av penningtvättslagen har bolaget ett ansvar att sätta sig in i och hålla sig uppdaterad kring de krav som regelverket ställer samt att se till att dessa krav efterlevs. Det har inte framkommit att bolaget under någon

¹⁰ Jfr Kammarrätten i Stockholms avgörande den 1 mars 2022 i mål nr 8234-21.

¹¹ Se prop. 2008/09:70 s. 60.

¹² Jfr 1 kap. 8 § p. 4 penningtvättslagen.

¹³ Se prop. 2016/17:173 s. 411 och s. 554.

del av tillsynsperioden har haft en allmän riskbedömning i verksamheten. Överträdelsen har legat inom bolagets kontroll och har pågått under i vart fall hela tillsynsperioden. Länsstyrelsen bedömer att bolagets agerande också inneburit en fördel för bolaget jämfört med de konkurrenter som lagt tid och resurser på att efterleva penningtvätsregelverket. Länsstyrelsen bedömer att det inte har framkommit några förmildrande omständigheter. Vad bolaget har anfört i yttrande till Länsstyrelsen ändrar inte denna bedömning.

Mot bakgrund av bristernas karaktär och den tid som bristerna förekommit i verksamheten bedömer Länsstyrelsen att överträdelsen har inneburit en markant ökad risk för att bolagets verksamhet ska utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Länsstyrelsen har vid denna bedömning även beaktat att det inom den sektor där bolaget bedriver verksamhet generellt sett bedöms finnas en betydande risk för penningtvätt. Överträdelsen kan därmed inte anses som ringa. Mot bakgrund av ovanstående bedömer Länsstyrelsen att avsaknaden av en dokumenterad allmän riskbedömning innebär att överträdelsen ska anses som synnerligen allvarlig.¹⁴ Vad bolaget angett i yttrande till Länsstyrelsen ändrar inte denna bedömning.

Det finns vid ovan angivna förhållanden skäl för Länsstyrelsen att besluta om en sanktionsavgift mot bolaget.

Sanktionsavgiftens storlek

När Länsstyrelsen fastställer sanktionsavgiftens storlek ska myndigheten ta särskild hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är, hur länge den har pågått, skador som har uppstått, graden av ansvar samt till den juridiska eller fysiska personens finansiella ställning och den vinst som verksamhetsutövaren gjort till följd av överträdelsen. Dessa omständigheter är typiskt sett sådant som Länsstyrelsen kan beakta i både förmildrande och försvårande riktning.¹⁵

Med finansiell ställning avses exempelvis verksamhetsutövarens årsomsättning, men Länsstyrelsen kan beakta även andra faktorer. Sanktionsavgiftens storlek ska i regel stå i relation till verksamhetsutövarens storlek och omsättning. Utgångspunkten när Länsstyrelsen bestämmer sanktionsavgiftens storlek är att myndigheten ska beakta alla relevanta omständigheter och att storleken på avgiften bör stå i proportion till hur allvarlig överträdelsen är.¹⁶

¹⁴ Jfr prop. 2016/17:173 s. 404 och Kammarrätten i Stockholms avgöranden den 1 mars 2022 i mål nr 8234-21.

¹⁵ Se prop. 2016/17:173 s. 554f och Kammarrätten i Stockholms avgöranden den 16 december 2021 i mål nr 2311-21 och mål nr 2334-21.

¹⁶ Se prop. 2016/17:173 s. 403 f. och s. 556.

När det gäller Hästsportens Administrativa Center Aktiebolags finansiella ställning har bolaget uppgett att 34,4 % av omsättningen under tillsynsperioden 2021-10-27–2022-10-27 varit hänförlig till tjänster som omfattas av penningtvättslagen, vilket motsvarar 3 596 052 kr. Som framgår ovan har Länsstyrelsen dock bedömt att 100 % av bolagets omsättning under tillsynsperioden härrör från den anmälningspliktiga verksamheten. Enligt bolagets årsredovisningar för verksamhetsåren 2021 och 2022 omsatte bolaget 9 716 000 kr under 2021 och 10 371 000 kr under 2022. Utifrån dessa uppgifter uppgår den genomsnittliga omsättningen under tillsynsperioden till cirka 10 260 000 kr. Länsstyrelsen utgår ifrån detta belopp såsom bolagets omsättning under tillsynsperioden vid sin bedömning. Enligt årsredovisningen för verksamhetsåret 2022 har bolaget också 13 anställda.

Länsstyrelsen får inte bestämma sanktionsavgiften till ett lägre belopp än 5 000 kronor. Länsstyrelsen bedömer att det inte går att fastställa om bolaget gjort en vinst till följd av överträdelsen. När det inte går att fastställa någon vinst till följd av överträdelsen får sanktionsbeloppet som högst uppgå till motsvarande en miljon euro. Sanktionerna enligt penningtvättslagen ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.¹⁷

Länsstyrelsen bedömer att bolaget har överträtt centrala delar av penningtvättsregelverket och att överträdelsen är synnerligen allvarlig. Vid denna bedömning har Länsstyrelsen tagit särskild hänsyn till att bolaget saknat en dokumenterad allmänna riskbedömning och att bolaget underlåtit att sätta sig in i innebörden av och följa de regler som är av väsentlig betydelse för verksamheten. Överträdelsen har även bedömts innebära en markant ökad risk för att bolagets verksamhet ska kunna utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Vad bolaget anfört i yttrande till Länsstyrelsen ändrar inte bedömningen av överträdelsens allvarlighet eller den ökade risk som överträdelsen inneburit.

Överträdelsen har vidare legat inom bolagets kontroll och inneburit konkurrensfördelar för bolaget. Det har inte framkommit annat än att överträdelsen har pågått under i vart fall hela tillsynsperioden. Detta utgör försvårande omständigheter. Det har inte framkommit några förmildrande omständigheter. Vid en samlad bedömning av dessa omständigheter samt med hänsyn till bolagets finansiella ställning och tjänsteutbud, anser Länsstyrelsen att sanktionsavgiften ska bestämmas till 550 000 kronor.

¹⁷ Se prop. 2016/17:173 s. 357.

Bestämmelser som beslutet grundas på

- 1 kap. 2 § punkt 19, 7 kap. 1, 2, 5, 10–11, 13–14, 16, 21 och 25 §§ lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättslagen).
- 16 § förordningen (2009:92) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.
- Länsstyrelsen i Västra Götalands läns föreskrifter och allmänna råd (14FS 2017:178, 14FS 2018:51, 14FS 2019:52 och 14FS 2021:39) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsjuristen Ann-Charlotte Broman med länsjuristen Julia Norén som föredragande. I den slutliga handläggningen har också länsjuristen Louise Henke medverkat.

Ni kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

Delgivning

Länsstyrelsen kommer att skicka er ett särskilt meddelande, så kallat kontrollmeddelande, om att detta beslut har skickats. Ni får alltså två brev från Länsstyrelsen, normalt med en dags mellanrum. Ni anses delgivna beslutet när två veckor har gått från det att beslutet skickades.

Information

Tillsynsärendet avslutas genom detta beslut. Hästsportens Administrativa Center Aktiebolag är även fortsatt skyldiga att ha upprättade och uppdaterade riskbedömningar, rutiner och riktlinjer. Länsstyrelsen kan komma att följa upp att verksamheten följer penningtvättsregelverket genom nya tillsynsinitiativ.

Sanktionsavgiften tillfaller staten och faktureras av Länsstyrelsen efter att beslutet har vunnit laga kraft.

Ytterligare information om penningtvättslagen och era skyldigheter finns på Länsstyrelsens webbplats, www.lansstyrelsen.se.

Bilagor

1. Överklagandehänvisning förvaltningsrätten

Du kan överklaga beslutet hos förvaltningsrätten

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

Så här överklagar du beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Västra Götaland antingen via e-post; vastragotaland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Västra Götaland, 403 40 Göteborg.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Vid förenklad delgivning anses du ha tagit del av beslutet två veckor efter att Länsstyrelsen skickade beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- Person- eller organisationsnummer.
- Telefonnummer där du kan nå dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det).
- E-postadress.
- Annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå dig.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, vastragotaland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-224 40 00. Ange diarienummer 44223-2022.